

Eigen-Wijs

Een trimestriële uitgave van **VONAC**, het nascholings- en pedagogisch begeleidingscentrum van **VOOP** – Vlaams Onderwijs OverlegPlatform.

Jaargang: 8

Nummer: 22, september 2008.

In dit nummer vind je:

Wegwijs

Voorwoord (p. 1)

(...de volgende, opnieuw...)

Wie, waar & hoe? (p.2)

(...met datzelfde trouwe team...)

Kijken in de School

“Instituut van Gent.”

door Christine Marius (p.3)

(De leerlingen s.o. speelden Moby Dick in verschillende talen .)

September thema

“Functiebeschrijving en evaluatie.”

door Johan Royeaerd (p.5)

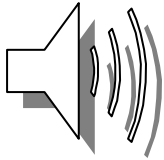
(Rond deze thema's werkt Johan dezer dagen met onze CVO's.)

Prikbord

Onder deze rubriek kan eenieder die zich geroepen voelt zijn opmerkingen, vragen, suggesties en dergelijke kwijt. (p.9)

Agenda

Wat voor interessants is er te doen? (p.14)

Wegwijs

Voorwoord:

En we beginnen er weer aan: nieuwe plannen, nieuwe energie, nieuwe moed! Dit jaar pakken we zeker de website aan; onze eigen nascholingen maken we vanaf nu toegankelijk voor AL onze VOOP-scholen en we blijven evalueren, evalueren en nog eens evalueren.

Veel leesgenot!

Wat is jouw mening omtrent deze publicaties?
Laat het ons weten en mail naar onze eindredactie:
k Elias@vub.ac.be

Colofon:

✉ Verantwoordelijke uitgever voor deze nieuwsbrief is Katty Elias, Van Lerieslaan 162 te 2850 Boom.

📄 Eindredactie: Katty Elias - k Elias@vub.ac.be of
telefoonnummer 02/629 21 51.

👉 **Eigen-Wijs** verschijnt trimestrieel, met een oplage van 104 exemplaren.

Wie, waar & hoe:

- ☑ *Katty Elias* (keliias@vub.ac.be), tel: 02/629 21 51 - voorzitter
- ☑ *Jeanine Billens* (jbillens@vub.ac.be), tel: 02/629 24 51 - ondervoorzitter
- ☑ *Simone Weise* (simone.depondt@telenet.be) - penningmeester
- ☑ *Christiane Samaey* (csamaey@vub.ac.be), tel: 02/629 12 20 - pedagogisch adviseur kleuter- en lager onderwijs
- ☑ *Mike Vrijsen* (mvrijsen@vub.ac.be), tel: 02/629 24 09 - pedagogisch adviseur secundair onderwijs
- ☑ *Johan Royeaerd* (johan.royeaerd@fulladsl.be) - pedagogisch adviseur volwassenenonderwijs

📍 Wij zijn gevestigd op het volgende adres:

VONAC

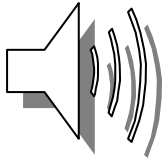
p/a VUB-IDLO - lokaal 3B204
Pleinlaan 2
1050 Brussel

☎ Ons algemeen telefoonnummer is: 02/629 21 51

📠 Faxen kan ook altijd op het volgende faxnummer: 02/629 36 36

💻 Meer en andere informatie (o.a. deze en alle vorige nieuwsbrieven) vind je ook op onze website: www.VOOP.be

Vragen? Opmerkingen? Geef ons gerust een seintje!

Kijken in de School

Moby Dick

Christine Marius
Directeur secundair onderwijs
Instituut van Gent

MOBY DICK,

...een meertalig toneelstuk

...een netoverschrijdend project van het Instituut van Gent en het GITO (gemeentelijk Instituut voor Technisch Onderwijs), afdeling podiumtechnieken.

Vorig schooljaar hebben de leerlingen van het zesde jaar van het Instituut van Gent 'Moby Dick' opgevoerd, naar het gelijknamig meesterwerk van H. Melville, en bewerkt voor toneel door Olivier Szafiro, leraar aan de school. Het is niet zonder enige fierheid dat wij mogen zeggen dat ze het er zeer goed van afgebracht hebben. De 3 opvoeringen eind mei waren een waar succes.

Het stuk brengt, net zoals de roman, het relaas van de hardnekkige en verbeterde achtervolging van de witte walvis door kapitein Achab, die zowel in zijn lichaam als in zijn geest de sporen draagt van een eerdere ontmoeting met het enorme monster. Achab is gepassioneerd en geobsedeerd door Moby Dick, die hem kreupel gemaakt heeft voor de rest van zijn leven, en hij heeft maar één doel voor ogen, de walvis terugvinden en hem vernietigen, zelfs als hij daarbij het leven van zijn bemanning in gevaar brengt. Die bemanning, een bont allegaartje van kannibalen, messentrekkers, harpoeniers en gelukzoekers, beseft niet meteen dat ze niet is ingescheept op een klassieke walvisvaarder, maar op een schip, dat rechtstreeks koers zet naar zijn eigen verdoemenis. Zij zijn aan de reis van hun leven begonnen, een helse tocht door de duistere krochten van de ziel, daar waar obsessies, wraak, machtswellust en wanhoop hoogtij vieren... .

De leerlingen brachten de toneelbewerking in een meertalige versie. Daarmee hebben ze bewezen dat 'de lat hoog voor talen' op het Instituut van Gent geen dode letter blijft, en anderzijds was het een verwijzing en een knipoog naar het rijke talenpalet aan boord van de vroegere walvisvaarders.

De repetities vonden aanvankelijk plaats op school zelf, maar naderhand werden ook andere locaties, woensdagnamiddagen en weekends, en een hele projectweek vrijgemaakt. De leerlingen doorliepen alle nodige stappen bij het tot stand komen van een toneelproductie: van analyse van de personages tot eerste tekstlezing, van stemtechniek tot tekstmemorisatie, van lichaamstaal tot theatraalising, van belevingsstage aan zee tot public relations, van fragmentarische repetities tot generale repetitie.

De acteurs hebben zichzelf overtroffen: zij overwonnen hun podiumvrees en groeiden in hun rol naarmate het jaar vorderde.

Het project werd gepeterd door Lieven Debrauwer, bekend scenarist, cineast en regisseur (Pauline en Paulette, Confituur), die het project moreel ondersteunde, en de leerlingen nog een paar extra tips meegaf.

Terwijl onze zesdejaars hun rol inoefenden tijdens de wekelijkse repetities, hielden hun collega's in het GITO zich, in het kader van hun eindwerk, bezig met de technische aspecten: de bouw van het decor, klank- en lichtregie, en veiligheid.

Op school hebben wij dit theaterproject laten kaderen in een ruimer geheel. We hebben aan de onderzoekscompetenties in de derde graad een thema meegegeven: de zee.

Terwijl de zesdes druk in de weer waren met de repetities, werd in het vijfde jaar de zee zowel behandeld in taalvakken, geschiedenis en aardrijkskunde, als in fysica, chemie en biologie. De leerlingen hebben getracht zoveel mogelijk te weten te komen over de invloed van deze reusachtige waterpartij op het klimaat op aarde, over de chemische samenstelling van het zeewater, over het leven in de zee, over de invloed van de zee op de oorsprong van het leven op aarde. Ook de invloed van de zee op de organisatie van het leven van de mens, op de wereldhandel, de invloed die de zee heeft op het welbevinden van de mens en de lyrische ontboezemingen die zij hem ontlokt kwamen aan bod.

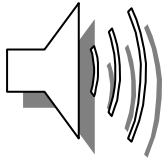
Kort gezegd, een fantastisch project en zeker voor herhaling vatbaar.

Instituut van Gent vzw

Nederkouter 112, 9000 Gent – tel: 09/265 70 60 – fax: 09/233 31 95

Website: www.instituutvangent.be

E-mail: info@instituutvangent.be

September thema

Funcatiebeschrijving en evaluatie.

Johan Royeaerd
Pedagogisch adviseur

1. SITUERING

Sinds op 1 september 2004 functiebeschrijvingen werden ingevoerd voor het secundair onderwijs en voor het volwassenenonderwijs, is er aardig wat water naar zee gestroomd in evaluatieland. De rest van het onderwijsveld is begonnen met functiebeschrijvingen (2005 en 2007), het evalueren is opgestart voor secundair en volwassenenonderwijs en CLB (2007) en volgend jaar (1 september 2009) start ook het basisonderwijs met evalueren.

Hoewel de doelstelling van dit alles steeds geweest is het functioneren van mensen te ondersteunen in functie van meer kwaliteitsvol onderwijs, is de perceptie bij diezelfde medewerkers niet steeds zo eenduidig positief. Veel hangt samen met de manier waarop het hele gebeuren wordt ingevoerd en met de mate van info en overleg die vanuit de scholen gegeven wordt. Vanuit de praktijk van tal van opleidingen en begeleidingen omtrent het invoeren van evaluatieprocessen, geven we hieronder enkele aandachtspunten, met mogelijke manieren om hier opbouwend mee om te gaan.

2. AANDUIDEN EVALUATOREN

Het globale schema van het evaluatieproces zal bekend zijn: aanduiden evaluatoren, opstellen functiebeschrijving (met individualiseren via planningsgesprek), evaluatieproces zelf via coaching & begeleiding, functioneringsgesprek(-ken) en evaluatiegesprek (met verslag en eventuele gevolgen).

Gezien er telkens twee evaluatoren zijn is het belangrijk de taken en de bevoegdheden van beide duidelijk te communiceren naar het personeel. In de praktijk kan enkel de eerste evaluator een evaluatie uitspreken. De functie van de tweede is ondersteunend: hij kan de beslissing van de eerste niet herroepen. Het personeelslid kan wel een gesprek vragen met de tweede evaluator maar deze persoon kan hooguit die informatie doorspelen aan de eerste. Beroep aantekenen kan enkel via het College van Beroep (Brussel).

3. FUNCTIEBESCHRIJVING

De inhoud van een functiebeschrijving omvat idealiter een functieprofiel (= de inhoud van de job, de taken) en een persoonsprofiel (= benodigde kwaliteiten om de functie te kunnen uitvoeren). Anders dan in de meeste organisaties wordt een functiebeschrijving binnen het onderwijs geïndividualiseerd. In de praktijk betekent dit dat elke medewerker een aantal

eigen, zeg maar persoonsspecifieke activiteiten, gaat toevoegen aan de eigen functiebeschrijving. Dit betreft extra taken, die niet tot de reguliere basistaken van het ambt behoren. Zaken zoals voorzitten van een werkgroep, coördineren van extra muros activiteiten, ontwikkelen van cursusmateriaal, verstrekken van nascholingen, deelnemen aan overlegorgaan, bijdrage schrijven voor schoolinfoblad...

4. BEGEIDING EN COACHING

Het deel begeleiding en coaching is misschien het meest essentiële van het hele evaluatiegebeuren en tegelijkertijd het minst concrete. In de Omzendbrief staat dat dit door de scholen zelf kan worden ingevuld. Wat dit juist inhoudt, wie wordt ingeschakeld, hoe dit vorm krijgt: het is aan de school om dit vorm te geven. Gebruik deze gelegenheid dus om systemen als mentoren, peter-meterschap... in te bouwen in het evaluatieproces. Zij zijn de mensen die de collega's best kunnen ondersteunen om hun functioneren naar een hoger niveau te tillen.

5. FUNCTIONERINGSGESPREK

Heel wat scholen zullen reeds enige ervaring hebben met functioneringsgesprekken. Maar ook zonder deze achtergrond hoeft dit geen moeilijke klus te zijn. Essentie is dat een functioneringsgesprek een horizontaal gesprek is, waarbij leidinggevende en medewerker gelijkwaardig zijn. Alle aspecten van het (wederzijds) functioneren kunnen tijdens het gesprek aan bod komen. Werk hierbij zoveel mogelijk met vragen, zodat er ruimte is voor echte inbreng. Sta ook stil bij het welbevinden van betrokkene, durf te luisteren naar emoties. En laat tijdens het gesprek de stilte af en toe eens de stilte zijn.

Zoek voor de babbel een rustige plek én een rustig moment. Zorg ervoor dat je niet gestoord wordt: dus telefoons uit of doorgeschakeld. Een lesuur is voldoende. Zijn er toch meer zaken te bespreken: maak dan een vervolgspraak. Het werken met een lijstje van aandachtspunten kan helpen om de gesprekken vlotter te laten verlopen: het vergemakkelijkt de voorbereiding. Maak dit lijstje echter niet tot een verplicht nummer: laat mensen kiezen welke aspecten ze willen aankaarten. Indien je werkt met een zelfevaluatie vooraf, mede ter voorbereiding van het functioneringsgesprek dus, bedenk dan dat je enkel kan evalueren bij jezelf wat je van jezelf weet. En bedenk ook dat binnen een 'evaluatiecontext' mensen niet steeds de moed kunnen hebben te zeggen wat er eigenlijk gezegd zou moeten worden, zeker niet van zichzelf. En ook niet van hun directie.

Maak tijdens het gesprek notities en verzamel die in een verslagje. Dit kan best via een standaardformuliertje. Dit hoeft niet meer te vermelden dan: wat is er afgesproken (de beslissingen dus) en de vertaling naar de praktijk (de afspraken): hoe, wie, wanneer... Dit alles hoeft niet allemaal uitgetypt te worden: vul het samen in op het einde van het gesprek en schrijf het gewoon op (met een kopie voor elk). Er is al aardig wat administratie: maak ze nietodeloos zwaarder.

6. EVALUATIEGESPREK

Een evaluatiegesprek is een belangrijk gesprek: het kan inderdaad gevolgen hebben voor het verder functioneren van de medewerker binnen de instelling. Bij een 'eindconclusie onvoldoende' kan dit ontslag betekenen. Het is hier niet de plaats om in te gaan op de juridische details van dit alles, maar misschien wel om aan te stippen dat ook evaluaties dus

liefst een positieve klank hebben. Ze zijn bedoeld om het functioneren van de medewerkers te ondersteunen. De basislijn is dan ook om vooral aandacht te besteden aan wat goed loopt en dit ook in de verf te zetten. Je kan uiteindelijk maar verbeteren wat niet goed loopt door te vertrekken van wat wel goed loopt.

Puur gesprekstechnisch betekent dit vaak reeds een andere aanpak door de leidinggevende. Blijf werken met vragen, zodat het geen 'monoloog van boven' wordt. Hou je woordgebruik eenvoudig: de kunst is moeilijke dingen in simpele woorden te brengen. Gebruik korte zinnen en ondubbelzinnige boodschappen. Bouw ruimte in voor stilte en hou de lichaamstaal van je gesprekspartner in de gaten. Verandert die, maak dit dan ook bespreekbaar. Zorg ook tijdens dit gesprek voor een ontspannen sfeer, een rustige plek, geen stoorzenders, en waarom ook geen natje-en-droogje. Mensen die zich op hun gemak voelen kunnen inderdaad ook makkelijker praten over dingen die onder stress niet echt bespreekbaar zijn.

Zoals bekend dient van een evaluatiegesprek een verslag gemaakt. Ook hier: gebruik een standaardformulier en geef dit vooraf al door aan het personeel, zodat elkeen weet hoe dit er uit ziet en hoe het gebruikt zal worden. Hou het formulier eenvoudig: liefst slechts één bladzijde. Vergeet niet dat het ongeldig wordt indien er geen melding wordt gemaakt van de mogelijkheid om beroep aan te tekenen (bij een eindconclusie onvoldoende). En vergeet ook niet een kopie voor de medewerker te maken naderhand.

7. NOG EEN PAAR AANDACHTSPUNTJES

Belangrijk is minstens iets van opleiding of info te voorzien voor je personeel. Doe dit liefst gefaseerd. Eerst iets over het hele evaluatieproces met aangeven van de eerste stappen (aanduiden evaluatoren en individualiseren functiebeschrijving via planningsgesprek). Dan iets over functioneringsgesprekken en het luik begeleiding & coaching. En nog wat later meer uitleg over het evaluatiegesprek, het formulier en de mogelijke gevolgen.

Voer dit alles niet in op een al overladen moment in het jaar: kies een periode die iets rustiger is (als die al bestaan...). Geef mensen ruimte om wat na te denken over wat op hen afkomt. Kom er bv. na een tijdje nog even op terug met een vraag als: 'En is er nog wat blijven liggen van vraagtekens over ons evaluatiesysteem?' Zorg ook dat je als directie voldoende tijd (en rust) hebt om de vele gesprekken tot een goed eind te brengen. Je doet geen 40 planningsgesprekken op een maand.

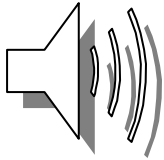
Durf ook je schoolcultuur te zien zoals ze is. Heb je bv. een historiek van wantrouwen of van een eerder autoritaire leiderschapsstijl, dan zullen open tweerichtingsgesprekken niet vanzelfsprekend zijn. Met die historiek is niets mis, de wereld is wat hij is, maar wees je er van bewust en ga ermee aan de slag. Zo ook is de kijk op 'fouten' belangrijk: zie fouten als groeikansen, als leermogelijkheden. Fouten zijn hooguit gemiste kansen. Of zoals het nog mooier en positiever ergens geschreven staat: 'een fout is een kleinere waarheid': doordat je iets niet weet ga je effen uit de bocht, maar van zodra je het weet neem je de volgende keer je bocht wel optimaal.

Wat het aantal werkpunten betreft: let op voor inflatie. Drie werkpunten na een functionerings- of evaluatiegesprek is het maximum. Indien mensen zomaar zoveel meer konden veranderen, waren we allemaal al lang perfect. Geef mensen ook tijd om met zaken aan de

slag te gaan: Rome is niet op zeven dagen gebouwd. En stel de actiepunten voor als verbetering, niet als verandering. Iedereen is tegen verandering, maar iedereen is voor verbetering. Wetende dat mensen enkel iets doen waar ze bij te winnen hebben, kijk dus wat de betrokken persoon te winnen heeft. Benoem de zaken als voordelen eerder dan als kritiek.

En misschien tenslotte toch nog maar eens naar de pure basis: het resultaat van communicatie is gekoppeld aan de manier waarop, niet aan de inhoud. We weten het allemaal en toch doen we het zo weinig: vragen gebruiken bv. Of samenvattingen tussendoor. Aankijken zonder offensief te worden. Ruimte maken voor gevoelens. Maar evenzeer beseffen dat elk oordeel heel snel als een veroordelen wordt ervaren. Dat je dit kan vermijden door vanuit verwondering te werken ('He ja, zo had ik het nog niet bekeken'). Beseffen dat we steeds door een eigen, gekleurde bril kijken, die we niet kunnen afzetten maar ons wel bewust kunnen worden van de verkleuring door onze glazen. Letten op zaken als recentheidseffect (enkel recent functioneren meenemen) of op het vasthouden aan oude pijn (incident van jaren terug dat je blijft meesleuren).

En waarom niet eindigen met je een klein 'dank je wel' aan het adres van mekaar? Uiteindelijk maken we samen school en hoe beter elkeen zich in zijn of haar huid voelt, hoe beter dit ook zal zijn voor onze leerlingen of cursisten. En van een pluim is nog nooit iemand doodgegaan...

Prikbord

Deze rubriek staat open voor eenieder die zich geroepen voelt iets te vragen, te suggereren, op te merken, te informeren...

Crisiscommunicatie voor scholen

Crisissen zijn niet te vermijden. Ze overkomen alle instellingen, ook scholen. Bovendien verloopt elke crisis anders. Reden te meer om goed voorbereid te zijn.

De nieuwe pocket Crisiscommunicatie voor scholen handelt niet over het bestrijden van crises, noch over het managen ervan. Wel wil het boek de nadruk leggen op een van de belangrijkste elementen tijdens een crisis, namelijk de interne en externe communicatie.

De auteur van dit boekje, Jos Huypens, geeft de directie en al wie bij het crisisteam betrokken is tools in handen om crisiscommunicatie goed aan te pakken. Komen onder meer aan bod: het belang van een crisisplan, de samenstelling van een crisisteam, het crisiscommunicatieplan en crisiscommunicatiestrategieën. Het deel 'omgaan met de media' geeft een meer algemeen kader met aspecten als nieuwswaarde, persberichten, persconferenties en spelregels. Verder is er aandacht voor nazorg en risicocommunicatie. Een checklist crisiscommunicatie sluit het geheel af.

🔔 Je kan dit boek bestellen online bestellen bij Uitgeverij Politeia, <http://ecom.politeia.be> of via info@politeia.be, of op het nummer 02/289 26 11 en dit aan de prijs van 21 Euro.

Documenteer je over seks

Op zoek naar leermiddelen voor relationele en seksuele vorming? Of naar (achtergrond)informatie over onderwerpen als anticonceptie, ongeplande zwangerschap, hiv/aids en andere soa's, seksueel grensoverschrijdend gedrag, seks en handicap,...?

Sensoa Documentatiecentrum heeft een unieke collectie naslagwerken, praktijkboeken, artikels, tijdschriften, educatieve materialen, audiovisuele media,... over seksuele gezondheid in al zijn facetten, met bijzondere aandacht voor seksuele en culturele diversiteit.

Raadpleeg de volledige catalogus (met abstracts) op www.sensoa.be/documentatiecentrum. Je kan daar ook infopakketten downloaden, aanwinstenlijsten raadplegen en de ontleenvoorwaarden nalezen.

Meer interesse voor online info over seksuele gezondheid en aanverwante onderwerpen? Surf naar www.connotea.com/user/SensoaDocu voor een overzicht van interessante weblinks, voor u geselecteerd en van trefwoorden voorzien door Sensoa Documentatiecentrum.

Een selectie van leermiddelen is ook ontleenbaar bij Sensoa in Antwerpen (Kipdorpvest 48a)

🔔 Sensoa Documentatiecentrum, Meersstraat 138d te 9000 Gent; tel: 09/221 07 22 of documentatiecentrum@sensoa.be - www.sensoa.be/documentatiecentrum

Maan, Roos en Vos op een stoeltje

Wat zijn de namen van de kinderen die in 2010 starten in het kleuteronderwijs? Veel kans dat de meisjes Lotte, Emma of Lore heten en de jongens Milan, Wout of Lars. Die vormen de top drie van meest gegeven jongens- en meisjesnamen in Vlaanderen in 2007.

Het aantal verschillende voornamen blijft toenemen. Toch kreeg tien procent van de kinderen geboren in 2007 een unieke voornaam.

Aan creativiteit geen gebrek: wie verwelkomt binnenkort Blij, Adonis of Doedoe (jongen) of Harmonie, Lorelei of Babsi (meisjes)? Of schrijft u binnenkort Vos, Stier (jongens), Vlin-der en Ezel (meisjes) in?

Bron: SCHOOLdirect 24/09/'08

🔔 Lees meer in het persbericht over de populairste voornamen van 2007 (pdf 147 Kb, 5 p.) http://www.statbel.fgov.be/press/pr127_nl.pdf

🔔 Download de tabel met alle voornamen uit 2007 (Excel, 1,8 Mb) <http://www.statbel.fgov.be/downloads/firstnames2007.xls>

Oog voor meer gelijke onderwijskansen

Elke school is een gok-school, elke leerkracht is een gok-leerkracht, elke begeleider een gok-begeleider.

Oog voor meer gelijke onderwijskansen van de Vlaamse Onderwijsraad brengt de ervaringen en inzichten van zeventien jaar begeleiding van het onderwijsvoorrangs- en gelijke-onderwijskansenbeleid in kaart. De voorbeelden, verhalen en interviews in dit boek getuigen van de groeiende expertise. De makers geven die nu graag door.

De Vlor was jarenlang uitvalsbasis en gastheer van werkgroepen waarin begeleiders met elkaar praatten, maar vooral met elkaar leerden. De dialoog met inspecteurs, steunpunten en onderzoekers kreeg er ruimte en tijd. Nu gok-begeleiding een onlosmakelijk deel is van de begeleiding van scholen, laat de Vlor graag alle begeleiders de vruchten plukken van zijn inspanningen voor het ovb en het gok-beleid.

Het gok-beleid brengt structuur. Die kwaliteit mogen we niet verloren laten gaan. Dit boek inventariseert de strategieën waar de begeleider, de school, de leraar en vooral de leerling baat bij hebben.

OOg voor meer gelijke onderwijskansen:

- situeert het gok-beleid kort
- beschrijft de gok-cyclus en de gok-thema's
- geeft begeleidingsstrategieën
- legt verbanden tussen de gok-werking en het beleidsvoerend vermogen van de school
- bevat methodieken, schema's en halffabricaten voor begeleiders en gok-coördinatoren.

Een boek van begeleiders voor begeleiders.

Bron: perstekst VLOR

📖 *OOg voor meer gelijke onderwijskansen. Een handleiding voor beginnende begeleiders* is verschenen bij de Vlaamse Onderwijsraad. Het boek kost 20 euro. Bestellen op www.vlor.be, kies 'Publicaties' en dan 'GOK'. Telefonisch bestellen bij Mireille Pauwels op 02/227 13 44. Hoeveelheidskortingen zijn mogelijk.

De overgang van het basis- naar het secundair onderwijs; een verkenning

Praktijkids voor schoolcatering

Hoe stimuleert u een evenwichtig voedingsgedrag op school zonder de keuzevrijheid van de leerlingen, aanvaardbare prijzen en praktische mogelijkheden uit het oog te verliezen? Twee jaar geleden gaf de Koning Boudewijnstichting (KBS) een impuls aan achtentwintig projecten rond evenwichtige voeding. De resultaten van die projecten vindt u in een praktijkids over schoolcatering. U krijgt concrete adviezen en praktische tips. Bij elk aspect van gezonde voeding is een checklist opgenomen. Er is eentje rond de 'visie op schoolcatering', 'productie van schoolmaaltijden', 'de schoolmaaltijd', 'de eetzaal' ...

U downloadt 'Gezond eten op school. Een praktijkids voor een evenwichtig voedings- en drankenaanbod op school' van de KBS-website of u bestelt gratis een papieren exemplaar.

📖 Download de praktijkids of bestel een papieren exemplaar <http://www.kbs-frb.be/publication.aspx?id=235924&LangType=2067>

CANON rapport commissie Cultuur en Onderwijs

Eén jaar geleden, na de publicatie van het rapport Bamford, richtte minister Vandenbroucke een commissie op om te reflecteren over de aanbevelingen van het rapport. De commissie schreef de resultaten van haar denkoefening neer in haar commissierapport "Ge-deeld- Verbeeld en werden toegelicht.

Het rapport bestaat uit 12 hoofdstukken waarvan de inhoud hier bondig wordt weergegeven. Het hele rapport ligt ter beschikking bij VONAC.

Inhoud rapport:

Hoofdstuk 1 beschrijft de context waarin de Commissie Onderwijs en Cultuur haar werkzaamheden verrichtte, de samenstelling ervan en de grenzen die ze zichzelf oplegde.

Hoofdstuk 2 geeft een samenvatting van de aanbevelingen, doelstellingen en acties die in het rapport meer gedetailleerd aan bod komen.

Hoofdstuk 3 licht belangrijke en veelgebruikte termen toe en de afbakening ervan. Meer concreet biedt ze een omschrijving van de woorden cultuur, kunst, erfgoed, media, cultuureducatie, kunsteducatie, erfgoededucatie en media- educatie.

In hoofdstuk 4 beschrijft de Commissie het breder kader waarin ze haar advies plaatst. Het gaat om een streefdoel dat alle actoren aanspreekt, namelijk een continue leerlijn doorheen het kleuter- en verplicht leeronderwijs alsook voldoende middelen om een volwaardige integratie van cultuur- en kunsteducatie in dit Vlaamse onderwijs.

Hoofdstuk 5 geeft een eerste aanzet om te verhelpen aan het tekort van een leerlijn cultuur- en kunsteducatie in het kleuter – en leerplichtonderwijs. Het ontbreken van het bestaan van zo een leerlijn werd aangehaald in het rapport van Anne Bamford.

Van hoofdstuk 7 tot en met 12 gaat de Commissie dieper in op de rol die de actoren moeten/kunnen spelen teneinde de opdracht mogelijk te maken: een betere cultuur- en kunsteducatie in Vlaanderen. Het basisonderwijs, secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs, de leerkrachten en het educatief personeel, het onderzoek binnen het hoger onderwijs en het beleid komen respectievelijk aan bod telkens in een hoofdstuk.

Verder bevat het rapport nog enkele "intermezzo's". Enkele veelzijdige persoonlijkheden beschrijven hierin wat , uitgaande vanuit hun expertise en ervaring,voor hen de waarde en het belang van cultuur – en kunsteducatie betekent.

Website "toetsen voor scholen"

Minister van Onderwijs, Frank Vandenbroucke, investeert in de ontwikkeling van een website met toetsen die scholen ondersteunen in hun interne kwaliteitszorg.

De nieuwe website "Toetsen voor scholen" stelt instrumenten en de bijbehorende handleidingen vrijblijvend en gratis ter beschikking van scholen.

Tot op heden staan er twee toetsen voor Kleuter en /of basisonderwijs op. De eerste toets op de site is een screeningsinstrument om de taalvaardigheid in kaart te brengen van de leerlingen bij het begin van het lager onderwijs (SALTO). De tweede toets is de Vlaamse versie van het Nederlandse leerlingvolgsysteem (LVS) CITO voor kleuters en lager onderwijs.

🔔 Meer info en toetsen vind je op <http://www.ond.vlaanderen.be/nieuws>.

Abonnementenservice

Iedereen waar we aan dachten heeft een exemplaar van deze nieuwsbrief in de bus gekregen. Toch zullen er geïnteresseerden tussen de mazen van het geheugen geglipt zijn. Vergeef het ons en wees niet boos; laat ons gewoon even weten wie ook nog graag een exemplaar wil ontvangen en we sturen graag dit en alle andere komende nummers op!

Contacteer Katty of Isabelle: tel: 02/629 21 51
fax: 02/629 36 36
E-mail: keliass@vub.ac.be

Adres : **VONAC**
P/a VUB/IDLO, lokaal 3B204
Pleinlaan 2
1050 Brussel

Agenda¹

Centrum Nascholing Onderwijs Antwerpen

Het Centrum Nascholing Onderwijs (Universiteit Antwerpen) organiseert de volgende maanden een aantal cursussen voor leerkrachten. Een greep uit het aanbod:

- Dyslexiesoftware op school (REN), 10 & 17 oktober 2008. Bijdrage: € 60
- Creatieve ideeën natuurwetenschappen 3de graad: de moderne keuken, 15 oktober 2008. Bijdrage: € 65
- Hechten en vechten, vanaf 22 oktober 2008. Bijdrage: € 130
- Agressie op school: oorzaken en remediëring, 25 november 2008. Bijdrage: € 75
- Dag van het welbevinden van de leerling, 21 november 2008. Bijdrage: € 60
- Klasdynamieken in het basisonderwijs, Gent: 24 november 2008 en 1 december 2008 – Antwerpen: 29 januari 2009 en 12 februari 2009. Bijdrage: € 165
- Basiscursus socio-emotionele begeleiding in het basisonderwijs, vanaf 14 oktober 2008. Bijdrage: € 235

🔔.Inschrijvingen en inlichtingen: UA-CNO, Universiteitsplein 1, 2610 Wilrijk, tel. 03 820 29 60, fax 03 820 29 57, cno@ua.ac.be.

🔔 Ons cursusaanbod en inschrijvingsformulier zijn ook online beschikbaar op <http://www.ua.ac.be/cno>

Natuurleerpaden maken met De Vroente

Het natuureducatiecentrum De Vroente heeft een dubbele functie:

- enerzijds is het een natuureducatiecentrum van de Vlaamse Overheid.
- anderzijds is het een bezoekerscentrum voor het grenspark "De Zoom - Kalmthoutse heide"

Als natuureducatiecentrum reikt het een brede waaier aan van educatieve pakketten, excursies, activiteiten voor scholen, gezinnen en geïnteresseerde groepen.

In heel het educatief aanbod staat het "zelf-doen" en het "zelf-ontdekken" centraal.

Vormings- en NME-werkers, natuurgidsen, leerkrachten, studenten, ambtenaren, lokale overheden en burgers volgen er opleiding en navorming.

Op **18 oktober 2008** gaat de vorming 'Natuurleerpaden maken in de eigen omgeving' door voor leerkrachten, NME-werkers, natuurgidsen, en andere geïnteresseerden.

¹ In deze rubriek is het niet onze bedoeling het totale aanbod van nascholingen, lezingen, cursussen, enz in Vlaanderen weer te geven. De selectie gebeurt volledig ad random, zonder wie of wat dan ook te willen bevoordelen of benadelen.

Dit wordt een intensieve praktijkgerichte trainingsdag met als resultaat een zelf ontworpen natuurleerpad. Vertrekkend van een praktijkvoorbeeld, een lijstje van aandachtspunten voor een evenwichtig samengesteld leerpad en de creativiteit van de deelnemers zelf, kom je tot een geslaagd eindproduct. Deze oefening zal je bovendien voldoende bagage meegeven om nadien zelf aan de slag te gaan rekening houdend met volgende gegevens:

- o een creatieve manier vinden om in de eigen omgeving, bos of park de natuur te verkennen;
- o de kinderen zo actief mogelijk betrekken bij zowel natuurbeleving als natuurstudie.

 Deze trainingsdag loopt van 10u tot 16u. Prijs: gratis! Inschrijven verplicht vóór 7 oktober 2008.

 Naargelang het aantal deelnemers, zal de groep gesplitst worden volgens de leeftijd waarvoor het leerpad gemaakt wordt. Gelieve bij inschrijving aan te geven voor welke leeftijd u een natuurleerpad wil ontwikkelen (<6j ; 6 tot 12j ; >12j).

 Meer en andere informatie kan je bekomen bij Sofie Regniers, Natuureducatiecentrum 'De Vroente' Putsesteenweg 129, 2920 Kalmthout, tel. +32-(03)-620183, fax +32-(03)-6201835 of sofie.regniers@lne.vlaanderen.be - <http://www.devroente.be>.

Internationale dag van de leerkracht

3 oktober is uw dag. **Zondag 5 oktober** is het de 'Internationale dag van de leerkracht'. Terecht, want overal ter wereld willen kinderen en volwassenen leren. En overal ter wereld geven leraren het beste van zichzelf. Uw leerlingen zijn soms opgelucht als de bel het einde van een schooldag aangeeft? Een beetje het 'saved by the bell'-gevoel. Maar voor meer dan honderd miljoen kinderen luidt de schoolbel niet. Ook zij willen graag kansen op onderwijs en voor hen krijgen de woorden 'saved by the bell' een heel andere betekenis. Basisonderwijs voor alle kinderen tegen 2015 is een Millenniumdoelstelling. Daarom roept Studio Globo net als vorig jaar met deze symbolische actie alle scholen op om de schoolbel te doen rinkelen op **vrijdag 3 oktober om 15 uur**. Doe mee en toon zo dat uw school solidair is met alle kinderen die geen recht hebben op onderwijs en met alle leraren die vaak in moeilijke omstandigheden moeten lesgeven. Tips en ideeën voor dit belmoment en lessuggesties kan u gratis downloaden. Registreert uw school zich nu, dan ontvangt ze gratis een basispakket met drie affiches.

Bron: SCHOOLdirect 24/09/'08.

 Lees meer over de actie 'Saved by the bell' en vind gratis downloads <http://www.savedbythebell.be>

